

“ဒီဗီဘီဒီဘီဘီ” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို ဒီဗီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗီဘီရုပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

DVB Debate ဟာ မိမိတို့ရဲ့အတွေးအမြင် အယူအဆတွေကို လွတ်လပ်စွာ သဘောကွဲလွဲနိုင်ဖို့၊ အပြန်အလှန် နားလည်မှုတွေကို တည်ဆောက်နိုင်ဖို့၊ မြန်မာ့အနာဂတ် ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေဖို့၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာရှိနေတဲ့ ပြဿနာတွေကို အဖြေရှာနိုင်ဖို့၊ လူတိုင်းပါဝင်နိုင်ပြီး မတူကွဲပြားတာတွေကို လက်ခံပေးနိုင်ဖို့၊ အချေအတင်ဆွေးနွေးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ပေါ်ထွက်လာစေဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

မီဒီယာတွေနဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေကိုလည်း အခုလို လွတ်လပ်ပွင့်လင်းတဲ့ ဒီဘီဘီရဲ့ အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲမှာ ပါဝင်ဖို့ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

အပတ်စဉ် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွေ၊ သတင်းဓာတ်ပုံတွေနဲ့ ဒီဘီဘီကာတွန်းကို ရုပ်သံရိုက်ကူးပြီး မကြာခင်မှာပဲ ဒီဗီဘီဒီဘီဘီရဲ့ Facebook စာမျက်နှာနဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်မှာ ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ်။

Debate on DVB TV	
Sunday:	19:15 (New), 21:00
Monday:	10:15, 15:15, 21:00
Wednesday:	10:15, 15:15
Friday:	15:15, 21:00

အမှတ် - ၄၅၄၊ ၇ လွှာ၊
 ကုန်သည်လမ်းနှင့်
 ဗိုလ်ကလေးဈေးလမ်းထောင့်၊
 ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

DVB

ယခုအပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့
“မြန်မာ့ရုပ်ရှင် တစ်ခေတ်ဆန်းချိန် ရောက်ပြီလား”
 ဖြစ်ပါတယ်။
 မှတ်ချက်ပေးလိုတာ
 အကြံပြုလိုတာ
 မေးမြန်းလိုတာတွေ ရှိပါက ရုံးချိန်အတွင်း
 ဖုန်းနံပါတ် +၉၅ ၉၄ ၅၉၈ ၆၅ ၉၄၀ နဲ့
 debate@dvb.no ကို ဆက်သွယ်ပြီး
 အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဦးထံ မေးမြန်းနိုင်ပါတယ်။

“မြန်မာ့ရုပ်ရှင် တစ်ခေတ်ဆန်းချိန် ရောက်ပြီလား” (နေသွင်ညိုကုံး)

မြန်မာပြည်မှာ ဒီနှစ်တွေအတွင်း အပြောင်းအလဲ အမြန်ဆုံးက ရုပ်ရှင်လောကလို ဆိုနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ နှစ်ပေါင်းများစွာ စရိတ်နည်းနည်း၊ အရည်အသွေးနိမ့်နိမ့် ဇာတ်ကားတွေ နေရာမှာ အရည်အသွေးမြင့် ဇာတ်ကားတွေ နေရာရလာကြပါတယ်။ ဟာသကားတွေပြုမှ ရုပ်ရှင်ရုံတွေထဲ လူဝင်များတာ ထုံးစံလို ဖြစ်နေရာကနေ လူငယ်ဒါရိုက်တာတွေ ဖန်တီးတဲ့ “ဥပါယ်တံမျဉ်”၊ “ ည ” တို့လို ဇာတ်ကားတွေရဲ့ အောင်မြင်မှုကိုကြည့်ပြီး မြန်မာ့ရုပ်ရှင်လောကကို စနစ်တကျ ပြန်လည်သုံးသပ်ဖို့ ဖြစ်လာပါတယ်။

မြန်မာ့ရုပ်ရှင်ကျဆုံးခန်း

ပြီးခဲ့တဲ့နှစ်တွေကို ပြန်ကြည့်ရင် မြန်မာရုပ်ရှင်ဟာ အရေအတွက်ရော၊ အရည်အသွေးပါ သိသိသာသာ ကျဆင်းခဲ့ပါတယ်။ အသံတိတ်ရုပ်ရှင်ခေတ် “မေတ္တာနှင့် သူရာ” ဇာတ်ကားနဲ့ စတင်ခဲ့တဲ့ မြန်မာရုပ်ရှင်ဟာ “အေဝမ်းခေတ်” လို့ ပြောစမတ်ပြုရတဲ့ ခေတ်တစ်ခေတ်ရှိခဲ့ပြီး အဲဒီအချိန်တုန်းက ဒေသတွင်းမှာ ထိပ်ဆုံးအဆင့်အတန်းမှာ ရှိခဲ့ပါတယ်။ ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်း စနစ်အပွင့်ဆုံး ကာလတွေမှာ တစ်နှစ်အတွင်း ရုပ်ရှင်ကားပေါင်း ၈၀ လောက်အထိထွက်ခဲ့တဲ့ မှတ်တမ်းတွေ ရှိပါတယ်။ ၁၉၆၀ တပိုက်အထိ ရန်ကုန်မှာ ရုပ်ရှင်ရုံပေါင်း ၄၀၀ ကျော် ရှိခဲ့ရာက ဒီနေ့မှာတော့ ၅၀ ကျော်ပဲ ကျန်ပါတယ်။ မကြာသေးခင် နှစ်တွေအထိ တစ်နှစ်မှာ ၁၅ ကားလောက်သာ ထုတ်လုပ်တဲ့ အနိမ့်ဆုံးအဆင့်ကို ကျဆင်းသွားခဲ့ပါတယ်။ မြန်မာ့ရုပ်ရှင်ကျဆင်းရတဲ့ အကြောင်းအရင်းကို ခြေရာခံရင် ၁၉၆၂ ဆိုရှယ်လစ်ခေတ်ကစလို့ တင်းကြပ်တဲ့ ဆင်ဆာစနစ်နဲ့ ရုပ်ရှင်လောကဟာ အစိုးရရဲ့ ထိန်းချုပ်မှုအောက်မှာ ကျရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ရုပ်ရှင်ရုံတွေ ပြည်သူပိုင်သိမ်းတဲ့ မူဝါဒကို အရင်ဆုံး အပြစ်တင်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

စစ်အစိုးရခေတ် ရုပ်ရှင်

၁၉၈၉ မှာ စစ်အစိုးရက ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းကို ပုဂ္ဂလိကလက်ကို လွှဲပြောင်းပေးခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အရေးတော်ပုံကာလမှာ ပါဝင်ခဲ့တဲ့ မင်းသားကြီး အောင်လွင်၊ ထွန်းဝေတို့ကို ရုပ်ရှင်ရိုက်ခွင့် ပိတ်ပင်ခဲ့ပါတယ်။ ဝါရင့် ဒါရိုက်တာကြီးဦးဝင်းဇေရဲ့ ရုပ်ရှင်တွေကိုလည်း ပြခွင့်မပေးပါဘူး။ ဆင်ဆာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ တင်းကြပ်တဲ့ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းတွေကို ထုတ်ပြန်ထားခဲ့ပြီး ရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်မှုနဲ့ ရုပ်ရှင်ထူးချွန်ဆုတွေအပေါ် အနီးကပ်လှမ်းမိုးခဲ့ပါတယ်။ စစ်အစိုးရ ဝါဒဖြန့်ချိရေးဇာတ်ကားတွေ (တနည်း - ပေါ်လစီ) ဇာတ်ကားတွေခေတ်လို ဆိုနိုင်ပါတယ်။ စစ်အစိုးရလက်အောက်မှာ တိုင်းပြည်ဟာ နိုင်ငံတကာနဲ့ အဆက်ပြတ်ခဲ့ပြီး၊ ထုတ်လုပ်မှုပိုင်းဆိုင်ရာ ခေတ်မီပစ္စည်းကိရိယာတွေ မတတ်နိုင်တာကလည်း တစ်ခေတ်တစ်ခါ တုန်းက ဂုဏ်ယူစရာ မြန်မာ့ရုပ်ရှင်ကို ခေတ်နောက်ကျဖို့ အကြောင်းတွေ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

မြန်မာပေါ်ကားတွေရပ်

ဒီကြားထဲမှာ အရည်အသွေးမီ မြန်မာရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားတွေနေရာမှာ အစားဝင်လာတာ ထုတ်လုပ်မှု စရိတ်စကသက်သာတဲ့ ဗွီဒီယိုကားတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ အခုအချိန်မှာ အပတ်စဉ် ဗွီဒီယိုဇာတ်ကားပေါင်း ၂၀

လောက် ထွက်နေပေမယ့် အရည်အသွေးပိုင်းကတော့ ဝေဖန်စရာတွေ ရှိတယ်လို့ ဇာတ်ကား ဝေဖန်ပါတယ်။ “ဘယ်လိုလူမျိုး၊ ဘယ်လိုအဝတ်အစား၊ ဘာစကားတွေမုန်းမသိ ရိုက်နေကြတဲ့မြန်မာ ဗီဒီယိုကားတွေ တစ်ပတ် ကားနှစ်ဆယ်လောက် ကြည့်နေရတော့တာပါ။ တစ်လ ကားရှစ်ဆယ်လောက် ထွက်နိုင်တာလည်း အံ့အားသင့်စရာပေါ့။” လို့ ဝေဖန်ပါတယ်။

ရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်သူတွေကလည်း ထုတ်လုပ်မှုသက်သာပြီး ဆင်ဆာအတွက် ပူစရာမလိုတဲ့ ဟာသကားတွေဘက်ကို အာရုံစိုက်ကြတာ များပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အင်တာနက်ခေတ်ကြီးထဲမှာ အရင်နဲ့ မတူတော့ဘဲ ဟောလိပ်ဒ်၊ ဘောလိပ်ဒ် ဇာတ်ကားတွေ အလွယ်တကူ ကြည့်နိုင်တဲ့ခေတ်မှာ မြန်မာ့ရုပ်ရှင်ကြည့် ပရိသတ်တွေဟာ မြန်မာကားတွေကို အားမလိုအားမရ ဖြစ်လာကြပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ “မြန်မာပေါ်ကားများရပ်” ဆိုတဲ့ အွန်လိုင်းပေါ်ကလှုပ်ရှားမှုမျိုးတွေ မကြာခင်က ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါတယ်။

မြန်မာ့ရုပ်ရှင် လှိုင်းသစ်ဂယက်

မကြာသေးခင်က ရန်ကုန်နဲ့ မြို့ကြီးတွေက ရုပ်ရှင်ရုံတွေမှာ ဝက်ဝက်ကဲ့ အောင်မြင်တဲ့ “ဥပါယ်တံမျဉ်” ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားဟာ ဒီနှစ်တွေအတွင်း အရည်အသွေးအမြင့်ဆုံး ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားတစ်ကားအဖြစ် ချီးကျူးခံရပါတယ်။ ဒီဇာတ်ကားရဲ့ အဓိကပွဲကိုင် ခရစ်တီးနားဒီဟာ နိုင်ငံခြားမှာ ရုပ်ရှင်ပညာ သင်ယူတတ်မြောက်ခဲ့တဲ့ လူငယ်အမျိုးသမီး ဒါရိုက်တာဖြစ်ပြီး မြန်မာ့ရုပ်ရှင် အသိုင်းအဝိုင်းအတွက် အပြင်လူတစ်ယောက် ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ခင်ပွန်းဖြစ်တဲ့ ဇော်ဒီက “ဥပါယ်တံမျဉ်” ဇာတ်လမ်းရဲ့ အဓိကသရုပ်ဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်ရုံမက ဇာတ်ညွှန်းနဲ့ အသံပိုင်းကို တာဝန်ယူခဲ့ပါတယ်။ “ဥပါယ်တံမျဉ်” ရုပ်ရှင်တစ်ကားတည်းနဲ့ “ခီ ဇနီးမောင်နှံ” ဟာ မြန်မာပြည်ရဲ့ ထိပ်တန်းဒါရိုက်တာနဲ့ မင်းသားဘဝကို နေချင်းညချင်း ရောက်လာကြပါတယ်။ ရုပ်ရှင်လောကမှာ အများလေးစားကြတဲ့ ဦးဝင်းဇေလို့ နာမည်ကျော် ဝါရင့်ဒါရိုက်တာကြီးအချို့က ချီးကျူးသလို ပရိသတ်ရဲ့ တုံ့ပြန်မှုက အံ့ဩစရာကောင်းပါတယ်။

မြန်မာ့ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်း ကျဆင်းရတာဟာ စက်ပစ္စည်းကြောင့်၊ ဆင်ဆာစနစ်ကြောင့်၊ ဈေးကွက်ကြောင့်လို့ နှစ်ပေါင်းများစွာ အကြောင်းပြုလာတာဟာ မခိုင်မာတဲ့ဆင်ခြေတွေ ဖြစ်သွားပါတယ်။ မြန်မာ့ရုပ်ရှင်ကြည့် ပရိသတ်တွေဟာ ဟာသကလွဲလို့ တခြားအနုပညာကို ခံစားနိုင်လွယ်နိုင်စွမ်း မရှိသလိုမျိုး သုံးသပ်တာဟာလည်း ပုံကြီးချိုမှု သက်သက်သာ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ပေါ်လွင်လာပါတယ်။

“ဥပါယ်တံမျဉ်” မတိုင်ခင်မှာလည်း လူငယ်ဒါရိုက်တာ တစ်ဦး ဖြစ်တဲ့ ထူးပိုင်ဇော်ဦး ရိုက်ကူးတဲ့ ည ဆိုတဲ့ ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားကလည်း မျက်နှာသစ် သရုပ်ဆောင်တွေကို သုံးထားတာဖြစ်ပေမယ့် ပရိသတ်ရဲ့ အသိအမှတ်ပြုမှုကို ရခဲ့ပါတယ်။

မြန်မာ့ရုပ်ရှင်ရဲ့ အစဉ်အလာ

လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ် ၁၀၀ လောက်က ပထမဆုံး မြန်မာ့ရုပ်ရှင် မေတ္တာနှင့် သူရာ ဒီဇာတ်ကားကို တစ်တိုင်းပြည်လုံး အားပေးခဲ့ပေမယ့် လမ်းသစ်ဖောက်သူ ဦးအုန်းမောင်အတွက် ငွေကြေးအရ မမြတ်ရုံမက အရှုံးတောင်ပေါ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဇွဲမလျော့ဘဲ နောက်ပိုင်းမှာ အရည်အသွေး ပိုကောင်းတဲ့ ဇာတ်ကားတွေကို ကြိုးစား ရိုက်ကူးခဲ့ပါတယ်။ အစပိုင်း အရှုံး

ချည်းသာ ရင်ဆိုင်ခဲ့ရပြီး နောက်ပိုင်း စီးပွားရေးအရ အောင်မြင်လာတဲ့အခါမှာလည်း ဦးအုန်းမောင်ဟာ ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းအတွက် ထူးသမျှ၊ ဆန်းသမျှ ပစ္စည်းကိရိယာတွေကို နိုင်ငံခြားကနေ မှာယူ အသုံးပြုခဲ့ပါတယ်။

ဒီနေ့ ရုပ်ရှင်လောက ဘာမှားနေလဲ

စစ်အစိုးရခေတ်အလွန်မှာ ဆင်ဆာစနစ်ကို လျော့ပေါ့ပေးလိုက်တဲ့နောက်ပိုင်း မြန်မာ့ရုပ်ရှင် အရေအတွက်တွေ သိသိသာသာ ခုန်တက်သွားပါတယ်။ ဒါဟာ ကြိုဆိုသင့်တဲ့ ကိစ္စဆိုပေမယ့် တစ်ဖက်က စဉ်းစားစရာတွေရှိတဲ့အကြောင်း ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောတတ်တဲ့ နာမည်ကျော် ဟာသသရုပ်ဆောင် ဇာတ်ကား သူ့ရဲ့ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်မှာ အခုလို ထောက်ပြထားပါတယ်။

“ပြီးခဲ့တဲ့ အစိုးရလက်ထက်တုန်းက တစ်နှစ် ဆယ်ငါးကားပဲ ရိုက်နေရာကနေ ခုတော့ ချက်ချင်းတစ်နှစ်ကို ကားခုနှစ်ဆယ်လောက် ရိုက်လာတာကိုတော့ ဆန်းစစ်ဖို့ လိုပါလိမ့်မယ်။ ပြီးတော့ အစဉ်အလာ ရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်သူတွေ မဟုတ်ကြဘဲ တစ်ခါမှ နာမည်တောင် မကြားဖူးသေးတဲ့ သူတွေက ရုပ်ရှင်ကို ငွေထုတ်လို့ ရိုက်လာကြတာပါပဲ။ ဒါဟာ အကောင်းဆုံး ငွေကြေးခဝါချနိုင်တဲ့ နည်းဆိုတာ မမေ့သင့်ပါဘူး။ အခွန်ဆောင်ပြီးတဲ့ ငွေဖြူကို တရားဝင်ပြနိုင်တဲ့ လမ်းပေါက်ကြီးပါ။” လို့ ဆိုပါတယ်။

စီးပွားရေးသမားတချို့ဟာ ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းထဲ ငွေကြေးမျက်နှာ တစ်ခုတည်းအတွက် ဝင်ရောက်လာပြီး အမြတ်တွေကိုထုတ်ပြီး ပြန်ထွက်သွားတတ်တဲ့အတွက် မြန်မာ့ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းဟာ တန်နေကတလို့ ဒီဗွီဘီနဲ့ အင်တာဗျူးမှာ ဇာတ်ကား ပြောဖူးပါတယ်။

နိုင်ငံတကာတန်းဝင် မှတ်တမ်းရုပ်ရှင်များ

အခုအချိန်အထိတော့ မြန်မာ့ရုပ်ရှင်ဟာ နိုင်ငံတကာအဆင့်ထိ ထိုးဖောက်နိုင်ဖို့ ခရီးဝေး ဆက်ချိတက်ရဦးမယ်။ ဒါပေမယ့် မြန်မာ့မှတ်တမ်း ရုပ်ရှင်တွေကတော့ နိုင်ငံတကာကို ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်နေပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာပရိသတ်တွေကြားထဲမှာ စိတ်ဝင်စားမှု ရှိနေသေးတဲ့ မြန်မာ့မှတ်တမ်း ရုပ်ရှင်သက်တမ်းကလည်း ဝံသာနုခေါင်းဆောင်ဦးထွန်းရှိန်ရဲ့ ဈာပနသတင်းမှတ်တမ်း ရုပ်ရှင်ကနေ ရေတွက်ရင် သက်တမ်းတစ်ရာဝန်းကျင် ရှိလာပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာ့ရုပ်ရှင်လိုပဲ အိမ်နိမ့်စံ ဘဝရောက်ခဲ့တဲ့ မှတ်တမ်းရုပ်ရှင်ဟာ ၂၀၀၀ ပြည့်လွန်နှစ်တွေမှာ လူငယ်ရုပ်ရှင်သမားတွေကြောင့် ပြန်လည်ရှင်ပြန် ထမြောက်လာခဲ့ပါတယ်။ မြန်မာလူငယ်တွေဖန်တီးတဲ့ နိုင်ငံတကာတန်းဝင် မှတ်တမ်း ရုပ်ရှင်တွေဟာ ငွေကြေးအမြတ်အစွန်းအတွက် မဟုတ်ပေမယ့် မြန်မာမျိုးဆက်သစ် ရုပ်ရှင်သမားတွေ လက်ထက်မှာ မြန်မာ့ရုပ်ရှင် အဆင့်အတန်း မြင့်မားလာနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ မျှော်လင့်ချက် ရောင်ခြည်သစ်တွေတော့ ဖြစ်နေပါတယ်။